

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

421

Vragen van de leden **Bruins Slot** (CDA) en **Belhaj** (D66) aan de Staatssecretaris van Defensie over *het bericht «Jassenblunder gevolg van inschattingsfout»* (ingezonden 1 oktober 2018).

Antwoord van Staatssecretaris **Visser** (Defensie) (ontvangen 29 oktober 2018).

Vraag 1

Heeft u kennis genomen van het bericht «Jassenblunder gevolg van inschattingsfout»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Welke koudeletsels kunnen militairen krijgen als zij niet over de juiste kleding en persoonsgebonden uitrusting beschikken?

Antwoord 2

Militairen kunnen een diversiteit aan koudeletsel oplopen waaronder onderkoeling, verweekte voeten, frostbite en sneeuwblindheid.

Vraag 3

Hebben militairen bij de oefening Bison Drawsko in Polen koudeletsel opgelopen? Om hoeveel militairen gaat het en om welke vormen van letsel? Welke voorbereidingen waren er getroffen met betrekking tot het koude weer?

Antwoord 3

Vanuit de brigade die deelnam aan Bison Drawsko zijn bij de ongeveer 3.500 deelnemende militairen ongeveer 35 gevallen van koudeletsel gemeld, voornamelijk verweekte voeten. De oefening is uitgevoerd met de standaarduitrusting. Vooraf en tijdens de oefening is aandacht besteed aan militair optreden en persoonlijke verzorging onder koude omstandigheden. Het programma van de oefening is aangepast aan de omstandigheden.

¹ Telegraaf, 26 september 2018

Vraag 4

Hoeveel koudeletsel hebben militairen sinds het begin van de Enhanced Forward Presence van de NAVO in Litouwen opgelopen? Om welke vormen van koudeletsel gaat het?

Antwoord 4

Van de 1.887 personen die in het kader van eFP in Rukla geplaatst zijn geweest, zijn 35 personen geregistreerd met koudegerelateerde diagnoses. Het gaat daarbij voornamelijk om voet- en teenklachten, in 9 gevallen gaat het om frostnip/frostbite. De beschouwde periode betreft anderhalf jaar.

Vraag 5

Beschikken de militairen voor de komende rotatie van Litouwen over alle benodigde kleding (persoonsgebonden uitrusting) voor de winterse omstandigheden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja, eFP 2018/2 en eFP 2019/1 zullen alle benodigde koudweeeruitrusting verstrekt krijgen door zorg van Defensie. De uitlevering is gestart en kan naar verwachting zonder problemen verlopen.

Vraag 6

Wanneer was het bekend welke Nederlandse eenheden zullen gaan deelnemen aan de desbetreffende NAVO-oefening Trident Juncture in Noorwegen?

Antwoord 6

In 2015 is gestart met de planning van de oefening. In oktober 2017 stond de deelname van de Nederlandse eenheden vast.

Vraag 7

Welke aanvullende veiligheidsanalyse is gemaakt? Wat is het karakter van een dergelijke aanvullende veiligheidsanalyse? Op basis van welke gegevens en omstandigheden vindt een dergelijke afweging plaats?

Antwoord 7

Naar aanleiding van ervaringen bij Bison Drawsko (2017) en zoals bevestigd werd bij eFP (2018), waarbij het veel kouder werd dan verwacht, is eind 2017 door het CLAS als decentraal werkgever besloten winterkleding voor de oefening Trident Juncture beschikbaar te stellen.

Vraag 8

Wanneer is besloten dat de militairen aanvullende winterkleding nodig hadden? Wanneer was duidelijk dat een aanbesteding niet zou gaan lukken?

Antwoord 8

In 2017 is besloten om militairen aanvullende koudweeeruitrusting te verstrekken naar aanleiding van de evaluatie van oefening Bison Drawsko. Er is geen sprake geweest van het niet lukken van de aanbesteding, wel werd in september 2018 duidelijk dat voor een aantal artikelen niet kon worden gegarandeerd dat deze voor aanvang van Trident Juncture geleverd konden worden.

Vraag 9 en 10

Welke mogelijkheden heeft het KPU-bedrijf om vanwege dringende en onverwachte omstandigheden af te wijken van de geldende aanbestedingsregels (een noodprocedure), omdat anders de veiligheid van militairen in gevaar komt? Indien zij deze mogelijkheden niet hebben, waarom niet? Mocht het KPU-bedrijf niet over mogelijkheden beschikken om van geldende aanbestedingsregels af te wijken als de veiligheid en gezondheid van militairen in gevaar komen, welke mogelijkheden ziet u om zaken te versnellen of makkelijker te maken? Bent u bereid een voorbeeld te nemen aan «fast-track-procurement» bij materieel dat benodigd is voor missies?

Antwoord 9 en 10

Het Ministerie van Defensie, inclusief het KPU-bedrijf, beschikt bij aanbestedingen over alle mogelijkheden, die in de Aanbestedingswet 2012 en de Aanbestedingswet op defensie- en veiligheidsgebied zijn opgenomen. Het uitgangspunt is dat Defensie zich houdt aan de aanbestedingsregels, die de wetgever heeft vastgesteld. In geval van dwingende en onverwachte omstandigheden bieden beide wetten echter de mogelijkheid om af te wijken van de aanbestedingsplicht. In de brief inzake «Antwoord op kamervragen over kleding en uitrusting» d.d. 26 oktober 2018 ben ik ingegaan op het gebruik van raamcontracten om de verwerving te versnellen en op het toepassen van de escalatieprocedure. (Kamerstuk 27 830, nr. 270) *Fast Track Procurement* biedt een mogelijkheid om versneld zaken aan te schaffen ten behoeve van missies en oefeningen, door interne procedures en stappen in het DMP sneller te doorlopen. Deze methode wordt niet alleen voor materieel toegepast, maar ook voor kleding en persoonlijke uitrusting.

Vraag 11

Op welke wijze heeft het KPU-bedrijf de verwerving van de winterkleding voor Litouwen geregeld?

Antwoord 11

Het KPU-bedrijf is begin 2018 gestart met de verwerving van artikelen voor het koudweer pakket. Een deel van de artikelen voor dit pakket is reeds op voorraad bij het KPU-bedrijf. Daarnaast zijn separate bestellingen geplaatst om, voor het deel van de artikelen dat niet voldoende op voorraad is, voldoende voorraad te verkrijgen. De uitlevering van deze artikelen aan de eenheden in Litouwen is al gestart en verloopt verder dit kwartaal.

Vraag 12

Welke kledingstukken en overige persoonsgebonden uitrusting dienen de militairen voor de oefening TridentJuncture aan te schaffen? Wilt u een uitputtende lijst sturen met de kledingstukken en overige persoonsgebonden uitrusting?

Antwoord 12

Omdat momenteel in centrale verwerving is voorzien is het niet meer nodig om zelfstandig uitrusting te verwerven. Bijlage 1 bij deze brief geeft de lijst met artikelen weer die deel uitmaken van de koudweeruitrusting.

Vraag 13 en 14

Hoe controleert u of de duizend militairen de juiste kledingstukken en overige persoonsgebonden uitrusting aangeschaft hebben?
Wat doet u als blijkt dat militairen niet over de juiste kledingstukken en overige persoonsgebonden uitrusting beschikken? Welke verantwoordelijkheid hebben commandanten hiervoor?

Antwoord 13 en 14

De (decentrale) werkgever is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de juiste uitrusting aan militairen. Als de centrale verwerving hierin niet voorziet kan een commandant een beroep doen op de escalatieprocedure of toestemming geven voor zelfstandige aanschaf. In dat laatste geval ziet de commandant ook toe op de kwaliteit. Zie tevens mijn brief van 8 oktober jl. (Kamerstuk 27 830, nr. 269).

Vraag 15

Kunt u deze vragen voor 25 oktober 2018 beantwoorden?

Antwoord 15

Ja.